

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз Пр 36/2021
21.10.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Драгомира Милојевића, председника већа, Биљане Синановић, Радмиле Драгичевић Дичић, Радослава Петровића и Драгана Аћимовића, чланова већа, са саветником Сањом Живановић, записничарем, у прекршајном предмету окривљеног АА, због прекршаја из члана 331. став 1. тачка 51) Закона о безбедности саобраћаја на путевима и других, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Пtz 625/21 од 11.10.2021. године, поднетом против правноснажних пресуда Прекршајног суда у Крагујевцу Пр 497/21 од 25.03.2021. године и Прекршајног апелационог суда, Одељење у Крагујевцу Прж 9967/21 од 29.06.2021. године, у седници већа одржаној дана 21.10.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Пtz 625/21 од 11.10.2021. године па се **УКИДАЈУ** правноснажне пресуде Прекршајног суда у Крагујевцу Пр 497/21 од 25.03.2021. године и Прекршајног апелационог суда, Одељење у Крагујевцу Прж 9967/21 од 29.06.2021. године и предмет враћа Прекршајном суду у Крагујевцу на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Прекршајног суда у Крагујевцу Пр 497/21 од 25.03.2021. године окривљени АА оглашен је одговорним због прекршаја из члана 331. став 1. тачка 51) Закона о безбедности саобраћаја на путевима, за који му је утврђена новчана казна у износу од 20.000,00 динара, на основу члана 335. став 1. тачка 80) Закона о безбедности саобраћаја на путевима изречено му је шест казних поена, а применом одредбе члана 338. став 1. тачка 51) истог закона, окривљеном је за наведени прекршај изречена и заштитна мера забране управљања моторним возилом „Б“ категорије у трајању од три месеца. Истом пресудом окривљени АА оглашен је одговорним због прекршаја из члана 332. став 1. тачка 74) Закона о безбедности саобраћаја на путевима, за који му је утврђена новчана казна у износу од 10.000,00 динара, с тим да му је на основу члана 335. став 1. тачка 80) истог закона, утврђено шест казних поена, а применом одредбе члана 338. став 1. тачка 51) наведеног закона, изречена му је заштитна мера забране управљања моторним возилом „Б“ категорије у трајању од три месеца. Поред тога, истом пресудом окривљени АА оглашен је одговорним и због прекршаја из члана 331. став 1. тачка 90б) Закона о безбедности саобраћаја на путевима, за који му је утврђена новчана казна у износу од 20.000,00 динара, па је за сва три прекршаја учињена у

стицају, осуђен на јединствену новчану казну у износу од 50.000,00 динара, изречено му је јединствених дванаест казних поена и јединствена заштитна мера забране управљања моторним возилом „Б“ категорије у трајању од шест месеци. Окривљени је ослобођен дужности да накнади трошкове прекршајног поступка на основу члана 145. Закона о прекршајима.

Пресудом Прекршајног апелационог суда, Одељење у Крагујевцу Прж 9967/21 од 29.06.2021. године одбијена је као неоснована жалба окривљеног АА, а пресуда Прекршајног суда у Крагујевцу Пр 497/21 од 25.03.2021. године потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, Републички јавни тужилац поднео је захтев за заштиту законитости Пtz 625/21 од 11.10.2021. године, због битне повреде одредаба прекршајног поступка у смислу члана 264. став 2. тачка 4) у вези члана 83. став 1., члана 291. став 2. и члана 293. Закона о прекршајима и у вези члана 1. став 2., члана 9. став 3. и 4., члана 40. став 2. и 4., члана 49., члана 54. став 1., члана 74. и 75. став 1. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости, укине у целини побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање првостепеном суду.

На седници већа о којој је у смислу члана 286. став 2. Закона о прекршајима, обавестио Републичког јавног тужиоца, Врховни касациони суд је размотрио списе предмета, са пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је по оцени навода у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца је основан.

Основано се поднетим захтевом Републичког јавног тужиоца указује да су побијане пресуде донете уз битну повреду одредаба прекршајног поступка из члана 264. став 2. тачка 4) у вези члана 83. став 1, члана 291. став 2. и члана 293. Закона о прекршајима и у вези члана 1. став 2, члана 49, члана 54. став 1., члана 74. и 75. став 1. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица.

Из списка предмета произлази да је окривљени АА, рођен ... године и да је прекршаје из члана 331. став 1. тачка 51), члана 332. став 1. тачка 74) и члана 331. став 1. тачка 90б) Закона о безбедности саобраћаја на путевима, учинио 22.05.2020. године, дакле са 17 година 10 месеци и 17 дана односно као старији малолетник.

Према стању у списима, окривљени АА је као пунолетно лице, 22.10.2020. године, саслушан пред првостепеним судом, током ког саслушања није била искључена јавност, с тим да његовом саслушању нису присуствовали ни бранилац нити његови родитељи односно законски заступник.

Чланом 83. став 1. Закона о прекршајима прописано је да ће се, ако је малолетни учинилац прекршаја пре или у току прекршајног поступка постао пунолетан примењивати одредбе о малолетницима, осим одредаба о васпитним мерама.

Чланом 49. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица у ставу 1. прописано је да малолетник мора имати браниоца приликом првог саслушања, као и током читавог поступка, а у ставу 2. прописано да ће, ако сам малолетник, његов законски заступник или сродници не узму браниоца, њега по службеној дужности поставити судија за малолетнике, док је у ставу 3. прописано да бранилац малолетника може бити само адвокат који је стекао посебна знања из области права детета и преступништва младих.

Чланом 75. став 1. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица прописано је да ће се када се суди малолетнику увек искључити јавност.

Чланом 300. Закона о прекршајима предвиђено да је да ће се у поступку према малолетнику увек искључити јавност.

У конкретном случају, окривљени АА је три прекршаја учинио као старији малолетник, а у току прекршајног поступка постао је пунолетан, па Врховни касациони суд налази да је Прекршајни суд у Крагујевцу, предметни поступак морао водити у смислу члана 83. став 1. Закона о прекршајима односно у складу са одредбама Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица.

Полазећи од цитираних законских одредби и стања у списима предмета, Врховни касациони суд налази да је у предметном поступку пред Прекршајним судом у Крагујевцу вишеструко повређен закон на штету окривљеног АА.

Пре свега, окривљеном АА је позив за саслушање одређено за 22.10.2020. године, били потребно упутити преко родитеља, односно законског заступника па је поступајући супротно, првостепени суд повредио одредбу члана 293. Закона о прекршајима.

Осим тога, првостепени суд је, у конкретном случају, повредио и одредбу члана 49. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица. Ово из разлога што је окривљени АА морао имати изабраног браниоца или браниоца постављеног по службеној дужности приликом саслушања од 22.10.2020. године, што у конкретној ситуацији није био случај.

Поред тога што првом саслушању окривљеног АА није присуствовао ни изабрани нити постављени бранилац, његовом саслушању нису присуствовали ни родитељи или његов законски заступник, па је првостепени суд, у конкретном случају, поступио супротно одредби члана 74. став 3. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, када је окривљеног 22.10.2020. године саслушао без присуства родитеља односно законског заступника.

Саслушавајући окривљеног АА без искључења јавности, првостепени суд је поступио супротно одредби члана 75. став 1. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица.

Чланом 291. став 2. Закона о прекршајима прописано је да се ако другачије није прописано тим законом, у прекршајном поступку према малолетнику сходно примењују одредбе Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица.

Сходно наведеном, а имајући у виду претходно цитирану одредбу члану 83. став 1. Закона о прекршајима, Врховни касациони суд налази да се, у конкретном случају, по закону не може изрећи васпитна мера, али је у погледу наведених процесних одредби прекршајни суд повредио закон јер није применио одредбе Закона о малолетницима (чл. 83. ЗП).

Из изнетих разлога, налазећи да је побијаним пресудама учињена битна повреда одредаба прекршајног поступка, на коју се указује захтевом за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца, Врховни касациони суд је усвојио као основан захтев и на основу члана 286. став 1. и 287. став 4. Закона о прекршајима, одлучио као у изреци пресуде, односно укинуо побијане пресуде и предмет вратио првостепеном суду на поновно одлучивање, да би у складу са примедбама изнетим у овој пресуди донео правилну, јасну и на закону засновану одлуку, водећи посебно рачуна о примени одредби члана 291. став 2. и 83. Закона о прекршајима.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 286. став 1. и 287. став 4. Закона о прекршајима одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Сања Живановић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија
Драгомир Милојевић, с.р.